

16 ΔΕΚ. 2011

**ΕΠΕΙΓΟΝ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ
& ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : 39^η ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ : Α'

Ταχ.Δ/ση : Παν/μίου 37
Ταχ.Κώδ. : 10165 – ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Αθ. Παντελίδης
Τηλέφωνο : 2103338531
FAX : 2103338533
ΒΟΥΛΗ/ 1988_ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αθήνα 15 Δεκεμβρίου 2011
Αρ. Πρωτ.: 2/ 86292/0094

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
(2 αντίγραφα)
με την παρακλήση ενημέρωσης
των Βουλευτών
κ.κ. Παναγιώτη Δημητρουλόπουλου και
Βασίλη Γιουματζίδα

ΚΟΙΝ: 1) Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Οικονομικών
κ. Φίλιππου Σαχινίδα
2) Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Γραφείο
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Λεωχάρους 2, 105 62 – ΑΘΗΝΑ
(σχετ. σημείωμα αριθ.
694/30.12.2011)
3) Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων
Κεντρική Υπηρεσία
Διεύθυνση: Δ7 Δανείων Τ.Ν. &
Π.Α. Ν.Π. & Επιχειρήσεων
Ακαδημίας 40
101 74 - ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Ερώτηση αριθ. 1988/25.11.2011 των Βουλευτών κ.κ. Παναγιώτη Δημητρουλόπουλου και Βασίλη Γιουματζίδα» .

Απαντώντας στην αριθ. 1988/25.11.2011 Ερώτηση που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κ.κ. Παναγιώτης Δημητρουλόπουλος και Βασίλης Γιουματζίδης, σχετικά με την απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για πάγωμα δανεισμού από το Τ.Π. και Δανείων σε Ο.Τ.Α. σάς διαβιβάζουμε φωτοαντίγραφο του αριθ. 113280/5.11.2011 εγγράφου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ. Π. & Δ.).

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ**

Συνημμένα:

Φωτοαντίγραφο του
αριθ. 113280/5.11.2011
εγγράφου του Τ.Π. & Δανείων

Εσωτ. Διανομή
Δ39-Φ.Γ.Κ.-Α'

Ακριβές Αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος διεκπ/σης α.α.

ΑΛΕΞ. ΚΑΛΛΙΓΑΣ

W

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ**

**ΑΘΗΝΑ 5/11/2011
ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 113280**

Δ/ΝΣΗ : (Δ7) ΔΑΝΕΙΩΝ Τ.Ν. & Π.Α.

ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ & ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ

**ΤΜΗΜΑ: Α΄ ΔΑΝΕΙΩΝ Τ.Ν. & Π.Α
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 40 – Τ.Κ.: 101 741
ΤΗΛ.: 210 3694223
FAX: 210 3637846**

**ΠΡΟΣ: ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ: 39η ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ : Α΄**

(Υπόψη Κου Παντελίδη)

**ΘΕΜΑ : « Ερώτηση αριθ. 1988/25-11-2011 των Βουλευτών κ.κ. Παναγιώτη
Δημητρουλόπουλου και Βασίλη Γιουματζίδη σχετικά με την απόφαση
του Ελεγκτικού Συνεδρίου για πάγωμα δανεισμού από το Τ.Π. και
Δανείων σε Ο.Τ.Α.».**

Σχετ. : Το υπ' αρ. πρωτ. 2/86292/0094/30-11-2011 έγγραφό σας.

Επί της υποβληθείσας με αρ.1988/25-11-2011 ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή οι βουλευτές κ.κ. Παναγιώτης Δημητρουλόπουλος και Βασίλης Γιουματζίδης, παραθέτουμε τα ακόλουθα :

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 278 παρ. 1 και 2 του Ν. 3852/2010 (Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης) προβλέπεται ότι:

....« 1. Για τις συμβάσεις προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματικών συμβάσεων και των συμβάσεων υλοποίησης των διετών προγραμμάτων δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων, που συνάπτουν οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα, προϋπολογιζόμενης δαπάνης χωρίς Φ.Π.Α. ποσού (100.000) ευρώ και μέχρι ποσού πεντακοσίων χιλιάδων (500.000,00) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά προληπτικός έλεγχος νομιμότητας αυτών, πριν από τη σύναψή τους, από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού

Συνεδρίου, που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών τους.

2. Για τις συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό χωρίς Φ.Π.Α. των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000,00) διενεργείται υποχρεωτικά, πριν την σύναψή τους, έλεγχος νομιμότητας από το καθ' ύλην αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 7 του Π.Δ. 774/1980, όπως ισχύει...».

Οι συμβάσεις δανείων από πιστωτικά ιδρύματα, συνιστούν συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στον προσυμβατικό έλεγχο ως ανωτέρω.

Μετά την εφαρμογή των διατάξεων του ανωτέρω Νόμου, προϋπόθεση για την συνομολόγηση των δανείων μεταξύ των Ο.Τ.Α. και του Τ.Π. και Δανείων αποτελεί, η προσκόμιση της σχετικής πράξης του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας.

Ήδη μέχρι σήμερα έχουν δημοσιευθεί οι υπ' αριθ. 62/2011, 88/2011, 117/2011, 123/2011, 286/2011, 2382/2011 και 233/2011, 2380/2011, 337/2011, 321/2011, 331/2011, 301/2011 πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορούν στον έλεγχο νομιμότητας δανειακών συμβάσεων των Δήμων Αλεξανδρούπολης Ν. Έβρου, Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη Ν. Αττικής, Περάματος Ν. Αττικής, Τρικικαίων Ν. Τρικάλων, Πετρούπολης Ν. Αττικής, Δάφνης – Υμηττού, ΦΟΣΔΑ Ν. Λάρισας, Ανδρίτσαινας – Κρεσταινών Ν. Ηλείας, Κορυδαλλού Ν. Αττικής, Πειραιά Ν. Αττικής και Βύρωνα Ν. Αττικής αντίστοιχα.

Με τις παραπάνω αποφάσεις κωλύεται η υπογραφή των σχετικών δανειακών συμβάσεων, για τους εξής λόγους που αφορούν στους ειδικότερους όρους :

α) Όρος 5 του σχεδίου δανειστικού συμβολαίου:

«Για την ασφάλεια του δανείου σε κεφάλαιο, κάθε είδους τόκους, τόκους των τόκων, έξοδα κ.λ.π., ο οφειλέτης εκχωρεί στον δανειστή από τώρα και για όλη την διάρκεια του δανείου, από όλα γενικά τα έσοδα του, τακτικά και έκτακτα, από οποιαδήποτε πηγή και αιτία παρόντα και μελλοντικά, τις προσόδους του, τα μισθώματα τις προς αυτόν χρηματικές παροχές και επιχορηγήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο ή τρίτους, παρούσες και μελλοντικές εκτός εκείνων που δεν εκχωρούνται σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 176 του Ν. 3463/2006

όπως το τελευταίο εδάφιο αυτής αντικαταστάθηκε με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 45 του Ν. 3731/2008, το ανάλογο ποσό που απαιτείται για την κανονική εξυπηρέτηση του δανείου **και δηλώνει ότι ποσό ίσο με την τοκοχρεολυτική δόση του συνομολογουμένου δανείου δεν έχει εκχωρηθεί ή ενεχυριασθεί υπέρ άλλου δανειστή ούτε θα συμβεί αυτό καθ' όλη τη διάρκεια εξυπηρέτησης του δανείου.**

Για το σκοπό αυτό, ο οφειλέτης παραγγέλλει από τώρα τον ταμία του και όσους άλλους εισπράττουν έσοδα του, τους μισθωτές των ακινήτων του και τα πιστωτικά ιδρύματα που τηρούν ή θα τηρούν λογαριασμό του, θεωρούμενοι θεματοφύλακες, να καταθέτουν από την 1η Ιανουαρίου του χρόνου έναρξης της εξυπηρέτησης του δανείου και μέχρι την πλήρη εξόφληση του απ' ευθείας στο δανειστή, το ποσό που έχει εκχωρηθεί.

Επίσης ο οφειλέτης παραγγέλλει στο δανειστή, από τα ποσά που θα κατατίθενται σ' αυτόν σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και από τα έσοδα του οφειλέτη, των οποίων ο δανειστής είναι κατά νόμο ο διαχειριστής ή που διέρχονται από αυτόν, να παρακρατεί επί έντεκα (11) συνεχείς μήνες (1 Ιανουαρίου έως 30 Νοεμβρίου) κάθε χρόνου από την παραπάνω χρονολογία, το ένα ενδέκατο (1/11) της ετήσιας τοκοχρεολυτικής δόσης του δανείου και όποιο άλλο ποσό οφείλεται για την ολοσχερή κάλυψη αυτών, καθώς και οποιοδήποτε ποσό οφείλεται από και εξαιτίας του δανείου.

Ο οφειλέτης δηλώνει επίσης ότι παραιτείται από το δικαίωμα ανάκλησης των παραπάνω εκχωρήσεων και παραγγελιών.

Ο οφειλέτης πρέπει να παρακολουθεί τα ποσά που θα παρακρατούνται, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν παραπάνω και σε περίπτωση που δεν καλύπτονται από αυτά οι ετήσιες υποχρεώσεις του, υποχρεούται να τις συμπληρώσει έγκαιρα για να αποφύγει επιβαρύνσεις του με τόκους υπερημερίας.

Κάθε ποσό που θα παρακρατείται από το δανειστή ή θα κατατίθεται σ' αυτόν, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, θα πιστώνεται στο λογαριασμό εξυπηρέτησης του δανείου που τηρείται από το δανειστή (κατά σειρά: οφειλόμενα έξοδα, τόκοι των τόκων, τόκοι υπερημερίας, λοιποί τόκοι και κεφάλαιο).

Σε περίπτωση δε που θα παρακρατηθεί από το δανειστή ή θα κατατεθεί σ' αυτόν μεγαλύτερο ποσό από αυτό που οφείλεται κάθε φορά, ο οφειλέτης μπορεί να το αναλαμβάνει ελεύθερα.

Συμφωνείται ακόμα, ότι ο οφειλέτης δεν μπορεί να μειώσει το ποσό των εσόδων, προσόδων του κ.λ.π. που εκχωρεί κατά τα παραπάνω, σε όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρις ότου το εξοφλήσει τελείως, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Π.Δ.256/1984 (ΦΕΚ 101/1984 Τ.Α').

Επίσης σε περίπτωση που για την τακτική εξυπηρέτηση του δανείου, ο οφειλέτης έχει επιβάλει πρόσθετο φόρο ή τέλος, αυτό δεν μπορεί να το καταργήσει ή να το περιορίσει, ούτε να το διαθέσει για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, μέχρι την ολοσχερή εξόφληση του δανείου».

β) Όρος 6 του σχεδίου δανειστικού συμβολαίου:

«Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο, κατά τη διάρκεια του δανείου, τα παραπάνω εκχωρηθέντα έσοδά του δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση του δανείου, ο οφειλέτης αναλαμβάνει να καταβάλλει **εξ ιδίων χρημάτων απευθείας στο δανειστή**, είτε ολόκληρο το οφειλόμενο ενδεκατημόριο είτε κατά το ελλείπον μέχρι τη συμπλήρωσή του, μέχρι τη λήξη της ετήσιας τοκοχρεολυτικής δόσης, άλλως ισχύει ο 4^{ος} όρος της παρούσας».

Οι ανωτέρω όροι κρίνονται ως αόριστοι και ως εκ τούτου μη νόμιμοι και τούτο διότι σύμφωνα με τις ανωτέρω πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

1. για τον 5^ο όρο δεν καθίσταται σαφές εάν το εκχωρούμενο με τις αντίστοιχες δανειακές συμβάσεις ποσό συναθροιζόμενο με τα όσα έχουν συνολογηθεί από τους εκάστοτε Δήμους με προηγούμενες δανειακές συμβάσεις λαμβανομένων υπόψη και των περιορισμών που τίθενται από ειδικές διατάξεις σχετικά με τα ποσοστά υποχρεωτικής δέσμευσης των ΚΑΠ και των λοιπών εσόδων των ΟΤΑ για την κάλυψη συγκεκριμένων λειτουργικών και ανελαστικών δαπανών, νομίμως εκχωρείται.

2. για τον 6^ο όρο δεν εξιδικεύονται ποια μπορεί να είναι τα επιπλέον «ίδια» αυτά χρήματα που θα χρησιμοποιήσει ο Δήμος για την αποπληρωμή του δανείου, ενόψει της με τον 5^ο όρο εκχώρησης των σε αυτόν αναφερομένων εσόδων του Δήμου. **Σημειώνουμε δε ότι ο όρος 6**

τροποποιήθηκε μετά την με αριθ. Πρωτ. 7334/14-1-2010 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. η οποία έγινε αποδεκτή από τον Πρόεδρο του Τ.Π.και Δανείων

γ) Όρος 4 του σχεδίου δανειστικού συμβολαίου:

«Ο οφειλέτης γίνεται υπερήμερος αν δεν εξοφλήσει εμπρόθεσμα την ετήσια τοκοχρεολυτική δόση, τους κάθε είδους τόκους, τους τόκους των τόκων και τα κάθε φύσεως έξοδα. Η υπερημερία του οφειλέτη αρχίζει ,για την ετήσια τοκοχρεολυτική δόση που οφείλεται, από την επομένη της λήξης της, και για τους κάθε είδους τόκους, τους τόκους των τόκων, τα έξοδα και τις λοιπές απαιτήσεις του δανειστή από το δάνειο, από την ημερομηνία που χρεώνονται. Από τις χρονολογίες αυτές ο οφειλέτης, χωρίς όχληση, υποχρεούται να καταβάλλει στο δανειστή τον τόκο υπερημερίας που ισχύει κάθε φορά, και ο δανειστής δικαιούται, χωρίς καμιά διατύπωση, να κηρύξει όλο το δάνειο ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και πριν την λήξη του, το δε παρόν συμβόλαιο κηρύσσεται από τώρα ειδικά για το λόγο αυτό εκτελεστό και αποτελεί νόμιμο τίτλο είσπραξης κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε.

Το δικαίωμα του δανειστή να ζητήσει τόκους επί των τόκων στηρίζεται στο άρθρο 12 παρ.1 του Ν.2601/98»

Σύμφωνα με τις ανωτέρω πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

1. Η οριζόμενη στο άρθρο 4 της σύμβασης ρήτρα έκπτωσης, δηλαδή η δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να καταγγείλει την σύμβαση και να επιδιώξει την είσπραξη του συνόλου της οφειλής στην περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής οποιασδήποτε ετήσιας δόσης, αντίκειται στις διατάξεις του Ν. 2251/1994. Διότι το δικαίωμα που επιφυλάσσει η προαναφερόμενη ρήτρα στο συμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα επιβάλλει στον Δήμο για την περίπτωση της μη εκπλήρωσης της παροχής σημαντική, χωρίς εύλογο λόγο και κατά τρόπο αντικείμενο στην καλή πίστη υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση.

2. Το δικαίωμα του δανειστή να ζητήσει τόκους επί των τόκων κρίνεται αόριστο και καταχρηστικό διότι καταλείπεται αμφιβολία σε βάρος του Δήμου για το χρονικό διάστημα επέλευσης του ανατοκισμού και συνεπώς για την περαιτέρω οικονομιαυτή.

Στη συνέχεια δημοσιεύθηκε η αριθ. 3118/2011 απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου Τμήμα Μείζονος – Επταμελούς Σύνθεσης επί αιτήσεως αναθεώρησης του Δήμου Δάφνης – Υμηττού κατά της υπ' αριθ. 2382/2011 απόφασης του VI τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία αναθεωρήθηκε η προσβληθείσα απόφαση και δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου δανειακής σύμβασης μεταξύ του Δήμου και του Τ.Π. και Δανείων υπό τη ρητή επιφύλαξη της προηγούμενης απάλειψης από το κείμενο αυτής:

α) του όρου.....«Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο, κατά τη διάρκεια του δανείου, τα παραπάνω εκχωρηθέντα έσοδά του δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση του δανείου, ο οφειλέτης αναλαμβάνει να καταβάλλει **εξ ιδίων χρημάτων απευθείας στο δανειστή**, είτε ολόκληρο το οφειλόμενο ενδεκατημόριο είτε κατά το ελλείπον μέχρι τη συμπλήρωσή του, μέχρι τη λήξη της ετήσιας τοκοχρεολυτικής δόσης, άλλως ισχύει ο όρος της δανειακής σύμβασης ότιο οφειλέτης γίνεται υπερημερήμερος

Και

β) του όρου«Ο οφειλέτης γίνεται υπερήμερος αν δεν εξοφλήσει εμπρόθεσμα την ετήσια τοκοχρεολυτική δόση, τους κάθε είδους τόκους, τους τόκους των τόκων και τα κάθε φύσεως έξοδα. Η υπερημερία του οφειλέτη αρχίζει ,για την ετήσια τοκοχρεολυτική δόση που οφείλεται, από την επομένη της λήξης της, και για τους κάθε είδους τόκους, τους τόκους των τόκων, τα έξοδα και τις λοιπές απαιτήσεις του δανειστή από το δάνειο, από την ημερομηνία που χρεώνονται. Από τις χρονολογίες αυτές ο οφειλέτης, χωρίς όχληση, υποχρεούται να καταβάλλει στο δανειστή τον τόκο υπερημερίας που ισχύει κάθε φορά, και ο δανειστής δικαιούται, χωρίς καμιά διατύπωση, να κηρύξει όλο το δάνειο ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και πριν την λήξη του, το δε παρόν συμβόλαιο κηρύσσεται από τώρα ειδικά για το λόγο αυτό εκτελεστό και αποτελεί νόμιμο τίτλο είσπραξης κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε.» κατά το μέρος που σ' αυτόν προβλέπεται η δυνατότητα του Τ.Π. και Δανείων να καταγγείλει τη

σύμβαση και να επιδιώξει την είσπραξη του συνόλου της οφειλής στην περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής οποιασδήποτε ετήσιας δόσης και μάλιστα με τόκους υπερημερίας μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Λαμβανομένου υπόψη ότι στους σκοπούς του Τ.Π. και Δανείων περιλαμβάνεται η ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης με τη χρηματοπιστωτική υποστήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, το Τ.Π. και Δανείων μελετά τις ανωτέρω θέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου ώστε να διασφαλίζονται τα συμφέροντά του ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δίκαιου.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ

- Γραφείο Προέδρου
Δ.Σ. του Τ.Π.& Δανείων
- Γραφείο Αντιπροέδρου
Δ.Σ. του Τ.Π. & Δανείων
- Γενική Δ/νση
- Δ/νση Δ7